

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Trindelvej 2023

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har i de sidste 2 år arbejdet med følgende:

Garderoben – Vi oplevede at der i forbindelse med overgangen fra måltidet og læringsmiljøet i garderoben ikke fungerede. Der var meget uro og vi blev nød til at se på, hvad der skete. Vi blev opmærksomme på at der ikke fulgte pædagogisk personale med og derfor var der perioder i garderoben, hvor der manglede pædagogisk personale.

Måltidet – Vi oplevede at der var meget uro i forbindelse med måltidet. Gennem observationer fik vi øje på hvilke ændringer der skulle sættes i værk. Der blev ændret på organiseringen omkring måltidet på spise-grupperne. Der er nu en arbejdsperiode på 3 måneder og derefter skal der igen evalueres på det pædagogiske læringsmiljø omkring måltidet. Samtidig har der også været arbejdet med affaldssortering som en del af måltidet.

Børnesyn – Vi arbejder med børnesynet ud fra bogen *”Adfærdsproblemer i vuggestue og børnehaven”* af Bo Hjelskov Elvén og David Edfelt. Vi læser og har pædagogiske dialoger omkring det vi læser og hvordan det spiller ind på vores pædagogiske praksis. Vi har undervejs også lavet en ”måling” i forhold til KVALid, for at se hvor meget vi har flyttet os og hvor vi skal være mere opmærksomme.

Krop og bevægelse – Vi har arbejdet med krop og bevægelse. Vi ønskede at give børnene en større glæde ved bevægelse både i legen inde og ude. Der blev sat fokus på at give børnene inspiration til at bruge deres krop, udvikle deres kropsbevidsthed og styrke deres mod.

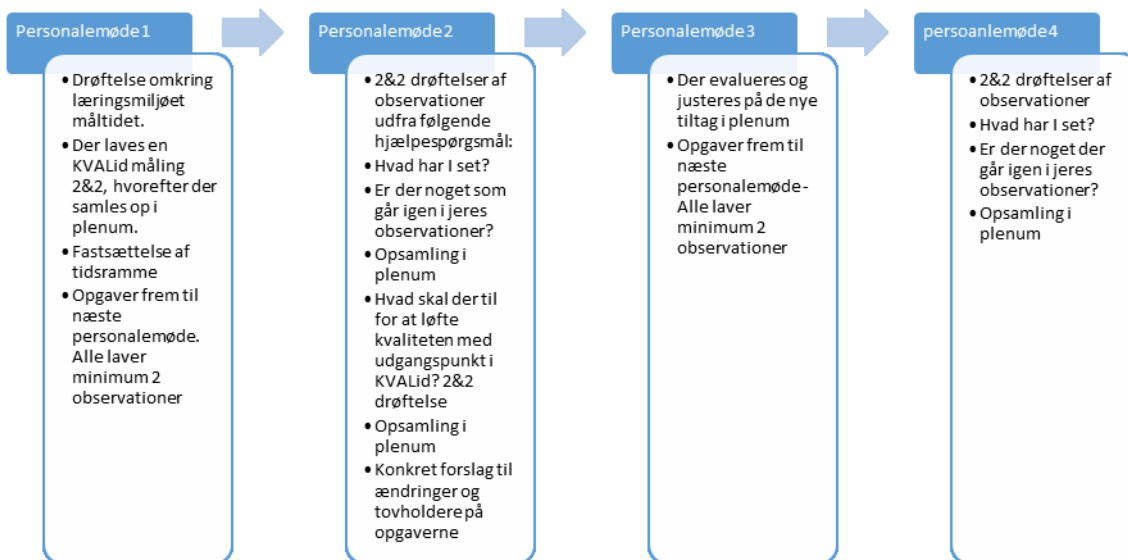
Børnefællesskaber – Der har været fokus på at få alle børn ind i fællesskabet i alle sammenhænge. Der arbejdes i grupper fx store-gruppen, som består af de ældste børn i institutionen, i stor-gruppen arbejder de med overgangen til skole og med børnenes sociale kompetencer. Mini-mix består af 4 af de ældste

børn fra vuggestuen og 4 af de yngste børn fra børnehaven, denne gruppe tager på fællesture ud af huset, hvor de får opbygget relationer og tryghed, både i forhold til børn og det pædagogisk personale. Der arbejdes i børnehaven med legegrupper, hvor der bliver arbejdet med følelser og sociale relationer. I vuggestuen arbejdes der også i aldersopdelte grupper, hvor arbejdet handler om at få øje på dem i samme alder og at kunne opbygge gode relationer.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I arbejdet med evaluering arbejdes der på følgende måde:

Dette er et eksempel fra arbejdet omkring måltidet.

Derud over gør vi også brug af SMTTE modellen

SMTTE baseret arbejdsark til læreplanstema arbejdet

Periode: fremadrettet med start forår 2023

Læreplans tema:

Natur, udeliv og science/ Kultur, æstetik og fællesskab

Emne: Affaldssortering

<p>Sammenhæng: Hvordan vil vi arbejde med dette emne? Hvad er det vi vil gøre noget ved?</p>	<p>Da vi i løbet af foråret 2023 skal sortere vores affald, er det nødvendigt med en ny måde at håndtere børnenes affald ved bordet. Som det er nu, findes der en skraldespand på bordet, i forbindelse med måltidet og børnene kender ikke til at sortere affald. Derfor er vi nødt til at ændre vores håndtering af affaldet fra madpakkerne. Hjemme oplever børnene også at der skal sorteres affald og derfor, vil det give god mening at arbejde med sortering i børnehaven.</p>
--	---

Mål: Hvad vil vi gerne opnå?	Vi vil gerne opnå at børnene bliver bevidste om, hvilke typer af affald de smider væk og dermed gøre det til en naturlig del af spisesituationen.		
Eventuelle delmål:	<p>Fællesskab omkring at sortere affald – hvor vi hjælper hinanden med at finde ud af, hvilken skraldespand affaldet skal i.</p> <p>En bevidsthed om at skulle passe på vores natur.</p> <p>Kendskab til forskellige materialer, papir, plastik, karton, metal osv.</p> <p>Farve lære rød, gul og blå skraldespand</p> <p>Læring omkring verdensmål nr 13 - klimaindsats</p>		
Tegn: Hvad vil vi gøre for at nå målet	Tiltag 1 Indkøb af rød, gul og blå spande til bordene	Tiltag 2 Dækkeservietter med de forskellige affaldstyper og i samme farve som spandene	Tiltag 3 Vi guider og taler med børnene omkring det affald de har i madkassen og leget en skraldeleg.
Forældresamarbejde: Hvad vil vi gerne samarbejde med forældrene om?	Vi opfordrer forældrene til at snakke med børnene omkring affaldstyper.		
Dokumentation: Hvordan vil vi dokumentere? Hvor vil vi dokumentere? Hvad vil vi dokumentere? Hvem vil vi dokumentere, gruppe, individuel?	<p>Vi dokumenterer gennem billeder på vores Facebook gruppe.</p> <p>Vi vil holde vores forældre orienteret om hvordan det går med at lære at sortere affald.</p>		
Evaluering: Hvordan vil vi evaluere? Hvornår vil vi evaluere?	Vi vil gennem dialog, evaluere på personalemøder – første gang d. 12.06.23.		

På hvert 2. personalemøde arbejder vi med børnesyn og læser et kapitel i bogen *"Adfærdsproblemer i vuggestue og børnehaven"* af Bo Hjelskov Elvén og David Edfelt. På mødet arbejdes der i grupper af 2, hvor det læste kapitlet drøftes og tænkes ind i vores hverdag. Personalet skal reflektere over de situationer de oplever og sammen samler vi op på de tanker drøftelser, der er opstået under vejs.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

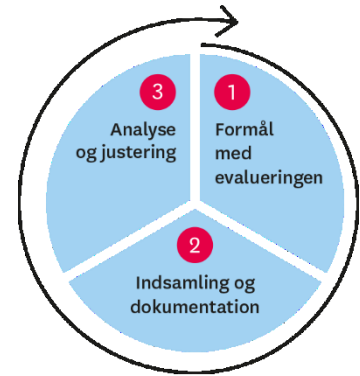
Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Arbejdet med vores læreplan er sket i forbindelse med at vi har taget et læringsmiljø eller et læreplans-tema op. Vi har set på hvad der står i vores læreplan i forhold til hvordan vi arbejder med emnet.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringsskemaet.

- Drøftelse omkring læringsmiljøet måltidet.

Som en del af strategi 2022-2024 – Kvalitet i dagtilbud, skal vi arbejde med at kvalitetsudvikling, så alle børn møder læringsmiljøer af god eller høj kvalitet. Vi arbejder allerede nu på at omsætte børnesynet til god pædagogisk praksis og på at tilrettelægge læringsmiljøer som tilgodeser børnegruppens behov. Gennem en evaluering og brug af data, kan vi arbejde med kvalitetsudvikling, som giver mening for personalet og ikke mindst kommer børnene til gode.

Eftersom organisering omkring måltidet på nuværende tidspunkt ikke fungerer optimalt, er denne udfordring relevant for børnene og personalet.

Vi bruger måltidet som et pædagogisk læringsrum og vi ønsker en høj kvalitet i dette læringsmiljø. Når vi stiller skarpt på, hvad der fungerer og ikke fungerer i læringsmiljøet, bliver vi bedre til at skruer på de nødvendige knapper og blive opmærksomme på, hvad det er børnene og læringsmiljøet kalder på.

Formålet med at arbejde med det pædagogiske læringsmiljø måltider er skabe rum og tid til dialogen om, hvordan I hver især genkender vores praksis og hvorfor. Vi arbejder ud fra KVALid, i tidsrammen som tidligere er beskrevet.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Personalet fik til opgave at lave mindst 2 observationer omkring måltidet til næste personalemøde. De bestemte selv om de valgte at lave observationen selv, på hinanden eller om de valgte at optage en spisesituation. Den eneste regel der var omkring observationerne var, at hvis man valgte at observere en anden, skulle denne person oplyses om at der blev lavet en observation.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø?

betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskemaet. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Personalet placerede os i alt fra lav til høj kvalitet, alt efter hvilken dag man valgte at se på. Det der gik igen i grupperne var, at når det pædagogiske personale ikke var nærværende dvs. talte med hinanden, var optaget af andet end børnene, gik til og fra bordet osv. Så faldt kvaliteten i læringsmiljøet.

Med udgangspunkt i skemaet drøftede vi også hvad det betød at sætte rammen omkring et måltid. Ex. Er der frit valg/eller ikke frit valg om hvor man vil sidde, hvis man får at vide at du skal sidde ved dette bord eller i denne ende af bordet? Vi nåede aldrig helt til enighed i dette spørgsmål, men blev dog enige om at barnet får lov til at vælge inden for en ramme vi sætter. Det samme gælder omkring at have lov til at eksperimentere med maden. Vi giver barnet lov til at eksperimentere, inden for en ramme vi sætter, dermed sagt at vi ikke accepterer, at barnet moser leverpostejmadden ud på bordet, men det er okay, at spise leverpostejmadden sammen med en chokoladekiks.

De børn som "kræver" opmærksomheden under måltidet får opmærksomheden og de stille børn som spiser deres mad, bliver overset og oplever ikke at blive snakket med. Der kom synspunkter frem omkring at nogle børn, måske gerne ville have lov til at sidde i fred og spise. Dette blev der en drøftelse omkring, da det selvfølgelig er okay at være barn og have lyst til at sidde og spise i fred og ro. Men det er vigtigt at vi som pædagogisk personale er opmærksomme på barnets behov, for selvom man er stille, kan man også have brug for opmærksomhed og brug for at blive snakket med

Observationerne viste at:

Når personalet mister fokus – så sejler det

Vi glemmer den gode pædagogik, når vi får for travlt

Der er forskel på, hvordan vi organiserer os når vi spiser i grupperne

De børn der taler, er dem der får taletid

Børnene kommer til at vente, fordi det pædagogiske personale ikke er klar, der bruges tid på egen mad

Når der er mindre personale, får vi større fokus på børnene

De voksne kommer til at snakke med hinanden ved bordene, når de sidder sammen

Når der er ro på de voksne, så forløber måltidet roligere

Struktur på det pædagogiske personale, giver ro på børnene

De voksne skal følge børnene – beder man børnene om at gå i et rum, skal der følge en voksen med.

Når børnene får arbejdsopgaver omkring måltidet, oplever de at de bidrager til fællesskabet og bliver stolte

Det fungerer rigtig godt at det er børnene der deler madpakker ud, de bliver opmærksomme på hinanden

Vores engagement i måltidet smitter af på børnene

Der opstår gode snakke ved bordet, når det pædagogiske personale er nærværende

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Struktur på personalet, gør at der ikke skal bruges tid på, hvem der skal sidde hvor og hvorfor. Dette giver igen en afsmittende effekt på børnene i form af ro og nærværende voksne.

Observationen med færre voksne giver større fokus på børnene, er tankevækkende – I det sammenhæng er muligheden for den private snak ikke til stedet og derfor bruger personalet i stedet tiden på kerneopgaven. Derfor vil det give god mening at dele spisesituationen op, så der spises i mindre grupper, med en voksen ved bordet.

Det pædagogiske personale skal sørge for at organisere sig sådan, at der er en voksen klar når de beder børnene om at gå til rummet, hvor de skal spise. Eller der skal være personale klar til at gå med i garderoben, hvis man vælger at sende børn ud, når de er færdige med madpakkerne.

Der hvor vi nu oplever en høj kvalitet, skal vi selvfølgelig fortsætte med.

Aldersopdelte spisegrupper vil give en bedre mulighed for samtaler og fokus.

Konkrete forslag til ændringer og tovholder på opgaverne.

- Der laves en fordeling, så det bliver klart for alle, hvor de 2 grupper er placeret under spisningen – ... laver fordeling
- Der laves en fordeling af børn, så børnene får faste spisegrupper/borde – det pædagogiske personale vil kunne rotere ved bordene, da det giver mindre udfordringer i forhold til ferie og andet fravær. – ... laver fordeling
- Vi skal være et skridt foran børnene, så vi selv er klar når vi beder dem om noget, så er vi der til at tage imod dem, hvilket gælder både før, under og efter måltidet – Alle

---

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Børnehuset Trindelvejs forældreråd er blevet inddraget gennem dialog på forældrerådsmøderne. De er løbende blevet informeret om de læringsmiljøer vi arbejder med.

Forældrebestyrelsen har arbejdet med principper i forhold til overgange og forældresamarbejde.

På forældrerådsmøderne, tales der om de indsatser der er i gang og grunden til hvorfor indsatserne er valgt.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi arbejder fortsat med læringsmiljøet omkring måltidet. I takt med at børnegruppen ændre sig er det stadig nødvendigt at justere. Der er evaluering af dette læringsmiljø efter sommeren.

Derudover skal vi arbejde med de daglige rutiner, børnenes egne lege og planlagte aktiviteter, stadig med børnefællesskabet og børnesynet i fokus.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Når vi arbejder med evalueringskulturen ud fra aktionslæringsmodellen og med vores ramme, som tidligere omtalt – oplever vi en god systematik, hvor der er plads til drøftelser, refleksioner, analyser og vurdering af vores praksis.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der er lavet ændringer i vores læreplan og dette vil løbende ske i takt med at der bliver arbejdet, med de daglige rutiner, børnenes egne lege og planlagte aktiviteter, stadig med børnefællesskabet og børnesynet i fokus.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

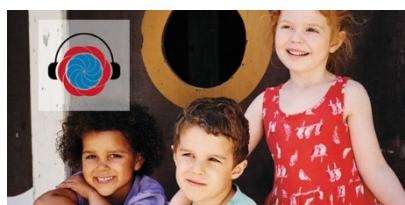
Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC